

1919/41
Keresztelő

Ara 20 fillér.

TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM.

2. SZÁM.

CSÜTÖRTÖK, 1919. JANUÁR 2.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HÉLYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI LAPTÍPUS.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: FIAC-UTCA 4.

Hivatalos munkanélküliek

Garami Ernő, a szociálista kereskedelemügyi miniszter, ma a kereskedelmi alkalmazottak küldöttségét és általuk az összes állásnélküli, vagy hadból visszatért kereskedelmi alkalmazottakat figyelmeztette, hogy sem az államot, sem a kereskedőket túlságosan fölesigázott követeléseikkel és igényekkel megnyomorítani nem lehet.

A kereskedelmi alkalmazottaknak különösen az állammal szemben megvan a segélyezésre az a jogcímük, hogy nem ők akarták a háborút, az állam hívta el őket állásaikból a harctérre. Ez a jogcím azonban nem jogosít többre, mint amennyit az állam megbir.

Nagyon helyes és ideje volt már annak, hogy éppen egy vezető szociálista férfi szájából hangozzanak el az intő szavak, aki a munkanélküliek támogatása és megélhetésének biztosítása érdekében harcot vívott és vezetett. Garami Ernő nagyon helyesen megérezte azt, hogy a munkanélküliek túlságosan támogatása és engedése annak, hogy a föntemlített jogcím minél jobban kihasználtsák az állammal szemben, visszaéléshez fog vezetni, ami ez esetben a professzionátus munkanélküliséget teremtené meg. Ez ellen pedig tiltakozni és cselekedni kell. Tiltakozni azzal, hogy megtagadj az állam minden a lehetőségén túlmenő támogatást. A kereskedelem — egészen természetes — a háboru szerencsétlensége miatt megakadt és nehezen tud megindulni. De meg fog indulni abban a mértékben, amennyiben Magyarország gazdasági élete azt szükségessé teszi. Ezt a várakozási időt meg kell szenvednie mindenkinek. Hízen nem lehet az hosszú.

De az állam kitarítottakat nem teremthet, elsősorban azért, mert minden munkacélra szüksége van, másrészt, mert nincs pénz arra, hogy kitartó legyen.

Szükséges volt ez az egyenes, kemény szó, mert sajnos már nagyon is elromlottak a munkaszeretet tekintetében a fölfogások. Mindenki annyiféle címen tudja az államot munka nélkül megféjteni, hogy ma már a munkakedv a minimumra csökkent és naponként látjuk, hogy emberek olyan munkabérért, amelyeket maguk a szociálisták jelentenek ki tisztességes munkabérnek, nem mennek dolgozni, mert mindenféle állami és közsegélyekből munka nélkül is meg tudnak élni. Ez így tovább nem mehet, mert főnkre megy az állam, a társadalom, beszenyeződik a munka tisztessége, amely jövőendő életünknek alapja.

A csehek megszállták Pozsonyt

Csapatunkat visszavontuk a Duna déli partjára

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A hadügyminisztérium sajtóirodája ma délben a következő jelentést adta ki:

A csehek tegnap délelőtti Lamacson és Dévényfalun át megkezdték előnyomulásukat Pozsony ellen. Parlamentérjeink tárgyalásait be nem várva, védőrségeinket harcban a város szegélyéig nyomták vissza. A vérontás elkerülése végett karhatalmi csapatunkat a Duna déli partjára vontuk vissza, mire a csehek a pozsonyi fölténygyarat és a város északi szegélyét megszállták. A városba való bevonulásokról tárgyalások vannak folyamatban. Katonai és közigazgatási hatóságaink helyükön maradnak.

Kassa környékén, a Muraközben és Erdélyben nagyobb változások nem történtek.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Pozsony megszállásának ügyében az ottani kormánybiztos nevében Olgay előadó ma délelőtti a következő fölvilágosítást adta telefonon:

Közvetlenül a város megszállása előtt vagyunk. A csehek jelenleg a vasuti alagutnál vannak, másik részük pedig a harmadik indóháznál, a hegyi parknál. Valamennyi cseh csapat reguláris katonaság, amely további parancsokat vár. Azok a parlamentérek, akiket tegnap Lamacra küldtünk, még mindig nem tértek vissza. A katonai őrségeket a Duna jobbpartjára vontuk vissza. A városban csupán a munkásság és a polgárság tartja fenn a rendet. A városban tartózkodó cseh-szlovák megbízott kijelentette, hogy a csehek csak akkor fogják megszállni a várost, ha elegendő erejük lesz. Éppen ezért nem tudjuk, hogy a megszállás a mai napon, vagy csak holnap következik-e be. A város határában tartózkodó csapatok alighanem a cseh-szlovák brigádhoz tartoznak, mert valamennyien olasz uniformisban vannak.

Pozsony, január 1. A csehek ma este 8 órakor megszállták Pozsonyt, egy olasz ezredes vezetésével. A bevonulás után nyomokban megszállták a középületeket. A városban nyugalom van. Ellenállás nem történt.

A csehek elfoglalták a budapest—marcheggi vonalat

Budapesti tudósítónk táviratozza: A cseh csapatok folytatták előnyomulásukat a kijelölt demarkációs vonal felé és elérték a budapest—marcheggi vasutvonalat. Ennek a vonalnak Lamac és Dévényfalu közti részén, az ugynevezett stockeraui mészbányák mellett, felszedték a síneket és ezzel a marcheggi vonal használatát lehetetlenné tették. Az államasutak kocsijai ezen a vonalon csak Érsekúvárig közlekedhetnek.

Miskolcot is megszállják

Miskolcra táviratozzák: Ideérkezett jelentések szerint a cseheknek az a szándékuk, hogy a legközelebbi napokban megszállják Miskolcot. Illetékes helyen a megszállás tervével azzal magyarázzák, hogy *entente csapatok helyett a fontos vasuti csomópontok és egyéb fontos stratégiai helyek megszállását a most már megszervezett cseh hadsereg fogja teljesíteni.* Ilyen értelemben lehetne szó csak Miskolcz megszállásáról is, amely azonban a város közigazgatását nem fogja érinteni.

Az ukránok megszállják Körösmezőt

Máramarossziget, január 1. Az ukránok legközelebb megszállják Körösmezőt. Tegnap egy tiszt és néhány főnyi legénység vonult be a községbe, hogy a megszállásról tárgyaljon. — A megszállás nem ellenséges szándékkal történik, hanem azért, hogy esetleges román megszállást megelőzzön.

A szerb kormány küldöttel Budapesten

Budapesti tudósítónk táviratozza: Tegnap délután egy szerb ezredes és egy szerb miniszter több szerb állami főhivatalnokkal érkezett Budapestre, politikai küldetésben. A szerb küldöttség tagjait a Hungária-szállóban szállásolták el.

Mackensen Internálása

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután fél 1 órakor két német tiszt által vezetett autón Vyx francia alezredes megbízásából Sacot francia kapitány egy szerb tiszt társaságában megjelent Főthón Mackensennél.

APOLLO

Január 2. CSÜTÖRTÖK

Herczeg Ferenc vigiátéka

AZ EZREDES
1. felvonásban

EICSERÉLT NAPLÓ
Vigilák 2. felvonásban

MARIA
Január 2. CSÜTÖRTÖK

Nordisk műsor.

A MARTIR
Prima 3. felvonásban

Recontra
Sláger, vigiáték 3. felvonásban

Előadások
5-7-ig és 8-10-ig

hogy Vyx alezredes nevében megbeszéléseket folytasson a kastélyban körülzárt tábornagygyal. A megbeszélés rövid ideig tartott. Ezután a küldöttek a gépkocsin eltávoztak és megszemlélték az újpesti pályaudvar és a gimnázium épületét, majd a rákospalotai és angyalföldi pályaudvart tekintették meg és délután 2 órakor visszaérkeztek a fővárosba.

Erdély nem vesz részt a románial választásokban

London, január 1. A *Morning Post* jelenti Bukarestből: A kormány nyilatkozatot tesz közzé, amely szerint a parlament által 1917. évben elintéztett földbirtokreform és választójogi törvény továbbra is érvényben marad. Az előbbi javaslat szerint a földbirtokot fosztják a parasztok között, az utóbbi törvény pedig az általános választójog alapján rendeli el az új választásokat. Ezekben a választásokon *Besszarábia* is részt vesz, *Bukovina* és *Erdély* azonban csak a békekonferencia után fog választani. A kormány rendeletet adott ki a zsidók politikai jogának megállapításáról. Román polgári jogot kaphat minden zsidó, akinek szülei sohasem voltak idegen állampolgárok.

Délszláv mozgósítás Olaszország ellen

Bécs, január 1. A *Reichspost* jelenti *Laibach*-ből:

Olaszország és Jugoszlávia között annyira kiélesedett a viszony, hogy az ellentéteket aligha lehet békés uton elintézni. *Pogaesik* dr., a délszláv állam katonai meghatalmazottja, elrendelte az 1885—1900. évfolyamok behívását és pedig azokra a délszlávokra is, akik német területeken laknak. Hivatalosan azt mondják, hogy a behívás azért volt szükséges, hogy az idősebb évfolyamokat szabadságolhassák, politikai körökben azonban úgy tudják, hogy ez a behívás *Olaszország ellen irányuló katonai intézkedés*. A mozgósítási parancs a lakosság körében nagy nyugtalanságot kelteit.

A kollégium ujéve

Baltazár Dezső dr. püspök a jövő kulturpolitikájáról

A kollégium tanári és tisztviselői kara január 1-én tiszteletgel *Baltazár Dezső* dr. püspök előtt. *Lenéz Géza* dr. kollégiumi igazgató megleghangú tiszteletteljes üdvözlése után a püspök hosszabb választott, rámutatva arra a fenkölt hivatásra, amely a kollégium tanáira várakozik a jelen nehéz viszonyok között.

Beszédében a többek között ezeket mondotta:

— A vallás-erkölcsi és nemzeti érzés megizetlenült savát kell megszűzni a debreceni híres kollégiumnak hagyományos szelleme ápolásával, terjesztésével. E tekintetben tehát konzervatív vallás-erkölcsi és nemzeti kulturpolitikát kell követnie. Szellemi következetességének egészséges testéről hamar le fognak száradni azok a fekélyek, amelyek az általános bomlás levegőjében a vallásos dekadenciáról, egyháziatlanságról, erkölcsi gyengeségről, társadalmi eldurvulásról, nemzeti hűtlenségről és általános egyéni ezüllöttségről ragadtak reá. *A nagy forradalmi átalakulás detonációjától megszállt gyöngye lelkek az egyensúly utáni hisztérikus kapkodás közben meg szoktak sérteni értékeiket is. Szerenesére az értékek devalvációjára nélkül. A most érintett konzervativizmus mellett azonban ki kell tártani kollégiumunknak a befogadó liberálisizmus tág kapuját a szociális eszmék előtt. A társadalmi és állami új ég és új föld kifejeződési pontjai ezek. Nem újak; hanem régiak, mint a rend: a kozmosz vagyis a világ és mint a világot alkotó íge: a szeretet. Rend és szeretet, mely*

az egyénre és közre áldásos munkában bizonyítja meg magát: ez a nemes értelemben vett szociálizmus. Nem pusztán agitáció vagy demagógikus áramlat ez, hanem társadalmi és állami életfeltétel.

— Kollégiumunk öntudatlanul is a nemes értelemben vett szociálizmus melegágya volt mindig. Rendet tanított a tiszta tudomány és erkölcs tisztességéről. Szeretettel valóított azaz, hogy jótéteményei magasra törő lépcsői lettek a szellemiekben gazdag szegényeknek. A munka áldását pedig lerakta a magyar nemzet létének alapkövéül. *A szociálizmustól csak a munkátlanoknak van oka félni. Mi tehát a*

folytonos munka emberei és intézménye semmiesetre se félhetünk.

— A haldokló Magyarországnak az hozza a feltámadást, aki a szociálizmus összebékített munkás társadalmát vallás-erkölcsi és nemzeti tartalommal tudja átterményíteni és állandósítani. Kollégiumunk nevelése és tanítása ezen az uton tud még dicsőbb jövőt kivívni magának, mint amilyen a múltja volt. A hasznosnak kultusza mellett egyenlő buzgósággal kell felkarolnunk a vallásinak, a nemzetinek, szépnek, eszményinek kultuszát, mert különben a tökéletesbedés láncolatából szakítjuk ki és mechanizmussá alacsonyítjuk le az embert.

Károlyi Mihály ujévi beszéde

A függetlenségi párt tisztelegése a miniszterelnöknel

Budapest, január 1.

Magyarország vezető politikusi, miniszterek és államtitkárok gyűltek össze tegnap a Károlyi-párt helyiségeiben, ahol maga Károlyi Mihály miniszterelnök is megjelent.

Nagy György dr. üdvözölte *Hock János*t, a párt elnökét, és üdvözlésében többek közt kijelentette, hogy Magyarországnak ki kell tartania a wilsoni elvek mellett.

Hock János megköszönte az üdvözlőszavakat, majd Károlyi Mihályhoz fordult és a párt nevében meleg hangon üdvözölte. Beszédében óva intette az entente-ot, hogy Magyarországból új balkáni tüzfészket csináljon s minden magyar szívébe beoltsa az irredentizmust. Az országnak már 1849-ben voltak ilyen keserves napjai, de akkor a nemzet vezető embereinek bukása nem jelentette az ország bukását is.

Károlyi Mihály miniszterelnök a következő beszéddel válaszolt:

— Kedves barátom, *Hock János*! Kedves híveim! Amikor a mai nappal üdvözöllek benneteket, mély keserűséget is érzek. Keserűséget, hogy nem tudom elléggé gyorsan elérni azokat a célokat, amelyeket kitűztünk magunknak. De a keserűséget és csüggedést le kell küzdenünk, mert magyar emberek vagyunk. Ha a felől gondolkodunk, hogy mit kell tennünk, azt hiszem, a legfőbb erőt ismét a múltban kell keresnünk. Magyarországnak már voltak keserves órái. 1848-ban érte el Magyarország apotheozisát és rövid egy pár hónappal utána a szörnyű katasztrófa következett be. A nagy emberek, akik küzdöttek a nagy eszményekért, vívmányaikkal együtt maguk is elbuktak. Am bukásukban és a módban, ahogy az történt, ahogy azt türték, rejlett az eszme győzelme, mert az emberek elbuktak, de az eszme tovább élt. Az akkori idők nagyon hasonlítottak a mostaniakhoz. A 48-iki eszmék nem kizárólag Magyarország eszméi voltak, mert az egész világot áthatották a szabadság eszméi. A nemzeti szellem, amely Magyarországon akkor diadalmaskodott, össze volt kapcsolva a jobbhágyság felszabadításával. — Magyarország nagy férfiai akkor bele tudták kapcsolni a magyarság ügyébe a világegyetem ügyébe.

Nem tudjuk, mit hoz a jövő esztendő. De az az egy bizonyos, hogy össze kell kapcsolni gondolatunkat, nemzeti akaratainkat olyanokkal, amelyek az egész világnak szólanak. Ha keressük azokat az ideálokat nemzetközi vonatkozásaikban, akkor azt egy szóban találjuk meg és ez a szó: a pacifizmus. E szóban kell hogy Magyarország az üdvösségét keresse. E jelben fogunk

győzni. Ha nem lettem volna régen pacifista, ha a kapitalista és militarista rendszer híve lettem volna, ma megtértem volna, a pacifizmus eszméinek behódoltam volna. Mert Magyarországnak egyetlen lehetősége van és csak úgy ragadhatjuk ki az örvényből, ha ebbe a vasmacskába akasztjuk az ország hajóját. Ez az egyetlen reménység, amely bennünk él. A pacifizmus megvalósítása azonban csak úgy lehetséges, ha az egész világot demokrata, szociális hatalommal telített levegő hatja át. Amde csak úgy fog diadalmaskodni, ha elpusztítjuk a mesterséges határokat, amelyek eddig a visszavonást, a civódást szították, mert a határok csak lelki és faji különbségek lesznek. Ezeket a faji különbségeket össze kell kapcsolni egy nagy internacionális gondolatral, amely kimondja, hogy nem akar kapitalisták és diplomaták vak eszköze lenni, hanem a békét akarja és meg fogja hozni. — Nem hiszem, hogy az angol választások eredménye azt jelentené, hogy az angol nép nem akarná a wilsoni elveket megvalósítani. Ha Magyarország nem értené meg a nagy eszméket és nem értené meg a világ-pacifizmus ígét, akkor azt mondanám: finis Hungariae. De akkor nem vezetjük tovább az országot. Azonban bennem mély a pacifista meggyőződés és ha azt látom, hogy ennek eszméi megbuktak, én félreállok ugyan, de tovább is küzdök ez eszmékért. Nekünk meg kell alkotni az új Magyarországot.

A területi integritást gazdasági értelemben képzelem. A magyar polgárok összeolvadását gazdasági alapon gondolom. Remélem, hogy az új Magyarország erősebb lesz, mint a régi, mert mindenféle hazugságok, félreértések el fognak pusztulni és meg tudjuk valóítani Magyarország gazdasági egységét, amely nélkül a magyar faj nem élhet meg. A nemzetiségeknek is szükséges lesz, hogy ez az egység meg legyen, mert e nélkül nem tudnak megélni. Vannak lelki barátaink, bárha ezek politikailag nem barátaink, Romániában és Szerbiában. Ezekkel a barátokkal, a kiket még nem lehet megtalálni, de meg lehet érezni, együtt kell működni. Ilyenek elsősorban a lengyelek, a másik póluson ott vannak az olaszok. Ezekhez minket nagy tradíciók fűznek. A háború alatt nagy ellentétbe sodródtunk, de a nagy ütközetek után nemcsak magunk miatt sirtunk, hanem szabadon érző olasz barátaink béres pusztulásáért is. *Kossuth Lajos*, *Garibaldi*, *Tierr* neve mindmeggannyi tradíciója a nemzetiségi eszmének. E tradíciókat a véres háború sem

moshatja el. Vannak más tradíciók is, amelyek az olaszokhoz fűznek: az osztrák hadsereg tradíciói. Ezek azonban gyűlöletet keltenek bennünk. Custozza, Novarra, Lissa, az osztrák győzelem gondolatát képviselték, de sohasem a magyarokéit.

Ápolni kell a wilsoni elveket és meg kell a zokat védeni. — Hock Jánosnak igazat adok, hogy a magyar kormányának nehéz a helyzete nemcsak kifelé, de befelé is. Olyan egyensúlyt kell megtartani, amely minden pillanatban félrebillenhet. Mí Scylla és Charibdis közt uszunk. Az egyik szikla véresen vörös, a másik veszedelmes, bár annak örvényei épen ellenkező irányban forognak. Fegyvertársainknak, a szociálistáknak is érdeke az, hogy ideig-óráig együtt maradjunk s az egyensúlyt megtartsuk, mert egyik sem bírja egyedül a léte. Csak együttesen tudunk erőt kifejteni. — Ha eljönnek a választások, lehet, hogy eltérnek az utjaink, de míg ez meg nem történik, szent kötelességünk az együttműködést fentartani. Legjobban én szeretném, ha ezt az egységet fenn lehetne tartani. A mi befolyásunk szükséges a szociáldemokrata pártra jelenleg. — Akárhogy fog a nemzet dönteni, előre is meg kell abban nyugodni. A polgári pártok lassan alakulnak át és lassan szívják magukba az átalakulás szellemét. Én gyorsan mentem át az átalakuláson és azt látom, hogy követőim száma szaporodik. Kifogalakulni egy konzervatív irányzat. Ennek azonban nem leszek híve, sem vezére. Nem lehetek olyan irányzat híve, amely a múltból többet akar átvenni, mint a jövő tanaiból. Az országnak minden eshetőségre meg kell legyen a maga hadserege, akkor is, ha a leg-radikálisabb irányban megy a világ, akkor is, ha bekövetkezik, amitől irtózunk: a reakció. Ezekkel az irányzatokkal azonban sohasem mehetek és szívesen átadom a helyemet, ha látom, hogy az én irányzatom megbukott, de kimondom, hogy épen olyan erőteljesen fogok ellene küzdeni, mint eddig tettem. Amíg én vezetem ezt a pártot, addig erősen fogok küzdeni azért, hogy a mi irányunk győzzön.

Kívánom, hogy a jövő év jobb legyen, mint az idei. Kívánom, hogy Magyarországnak sohasem legyen olyan szomorú esztendője, mint az idén volt. Kérlek benneteket, segítsetek, buzdítsatok és a lehangoltságot ne vegyetek rajtatok erőt. Mindenki, aki a lelket tartja bennem, aki egy biztató szót mond, aki úgy beszél hozzám, mint Hock János, az az országnak tesz szolgálatot.

A párt tagjai gyakran szakították félbe tetszésük nyilvánításával a miniszterelnök beszédét és annak végeztével lelkesen fennepelték vezérüket.

A hajdudorogi püspökség ügye. Megírta már a „Debreceni Független Ujság”, hogy a románok el akarnak szakadni a hajdudorogi gör. kat. püspökségtől és Nagyváradban már létesítettek is önálló vikáriátust. Most — mint egyházi körökből értesülünk — új fázisa támadt az ügynek, amennyiben azoknak a lelkészeknek legtöbbje, akik a nagyváradói vikáriátust létesítették, gyűlést tartottak vasárnap ezon hozott határozatukban megállapítják, hogy egyáltalában nem kívánnak elszakadni a hajdudorogi püspökségtől, csupán egyes kívánságaik teljesítését követelik. Erről a határozatról értesítették P. ersián Ádám dr., a katolikus ügyek kor-

mánybiztosát is, aki a hét végén Nagyváradba utazik, hogy a kérdésben személyesen tárgyaljon az arra illetékes tényezőkkel.

Kifizették a tisztviselők magasabb fizetését

Jánosi Zoltán leirata Debrecenhez

A városi tisztviselők fizetésemelésére vonatkozó jóváhagyást tartalmazó miniszteri leirat ma érkezett le Debrecen város polgármesteréhez. A leiratot Jánosi Zoltán államtitkár írta alá s az még a múlt hó 14-én kelt, de tudvalevően Samassa Adolf államtitkár ellenzte a határozat jóváhagyását és így ezt Jánosi Zoltán írta alá. A tisztviselők tisztán nekik köszönhetik a fizetésemelés jóváhagyását, amelyért Jánosi Zoltánnak, aki tudvalevően mindig támogatója és barátja volt a tisztviselőknek, tartoznak hálával és köszönettel. Az érdekes leirat egyébként a következő:

A város közönségének

Debrecen

Törvényhatósági bizottságának az 1918. évi november hó 11-én 338. szám alatt a városi alkalmazottak illetményeinek főlemelése ügyében hozott határozatát hivatalból felülvizsgálván a következőkről értesitem a város közönségét:

A magam részéről a város közönségének azt az elhatározását, hogy a városi alkalmazottak javadalmazását emelni kívánja, *figyelemmel a közszolgálati alkalmazottak súlyos anyagi helyzetére csak helyesséssel fogadhatom.*

A bemutatott számítások szerint az előadott illetményrendezés folytán felmerülő *több kiadások egy évi összege az üzemi alkalmazottakkal egyetemben a 217,000 koronát is meghaladhatja.*

Ennek a tehernek az elvállalása a város egyéb nagyarányú köteletségei mellett, amikor a várost a háború következtében ért megterhelések mértéke sínes véglegesen megállapítva *aggályosnak* látszik.

Rámutatok arra is, hogy *a jelenlegi viszonyok az alkalmazottak illetményeinek végleges rendezésére alkalmazhatók nem tekinthetők*, mert egyrészt ezidőszert meg nem állapítható, hogy a megélhetési viszonyok a jövőben hogyan fognak alakulni, másrészt az sem állapítható meg, hogy a város a most vállalt terheket a jövőben miként lesz képes viselni.

Mindazonáltal figyelemmel a város közönségének önkormányzati hatáskörében megnyilvánult akaratelhatalozására, továbbá arra, hogy a határozat szerint a szóban lévő illetményrendezés folytán felmerülő kiadások a *pótadó újabb emelése nélkül is fedezhetőek lesznek*, végül abból a célból is, hogy a városi alkalmazottak anyagi helyzete mielőbb gyökeresen orvosolható legyen, *a határozatot jóváhagyom.*

Kikötöm azonban, hogy azon alkalmazottak illetményeinek a felemelésére nézve, akiknek illetménye nem a házipénztárt, hanem a házipénztár kezelése alatt álló alapot terheli, az érdekeltek és a vagyoniöfelügyeletre hivatott miniszter hozzájárulását is *ki kell majd pótlólag eszközölni.*

Kikötöm továbbá, hogy a városi alkalmazottak illetményének megállapítására vonatkozó s a jelen határozattal érintett szabályrendeleteket *pótlólag megfelelően módosítani kell.*

A határozat azon részére nézve, amelyvel a város közönsége kimondta, hogy a városi közigazgatási alkalmazottak részére 1918. november 1-től kezdődőleg folyósított állami háborús segélyek a házipénztár bevételeit képezik, megjegyzem, hogy a jövőben engedélyezendő állami háborús segélyek mértékének semmilyen tekintetben nem prejudikálhat és csakis azzal az értelmezéssel áll meg, hogy a jelen illetményrendezés folytán a vá-

rosi alkalmazottak részére kiszolgáltatandó illetménytöbbletek ellenében a város közönsége az állami háborús segélyek fedezésére a jövőben esetleg kintalendő állami hozzájárulási összeget a határozatban körülírt módokat mellett a város kiadásainak fedezésére felhasználhatja.

Budapest, 1918. évi december 14-én.

A miniszter helyett:

Jánosi Zoltán
államtitkár.

A tisztviselők januárja már a főlemelt illetményeket vették föl, a november elsejéig visszamenőleg járó különbözetet azonban csak később veszik föl, amikor a tanács ki fogja utalni az összeget.

Bűnvádi eljárást indítanak Windischgrätz herceg ellen

A Burgonyaközpontban 4 millió korona hiányzik

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A tegnapi minisztertanács a politikai eseményeken kívül egy rendkívül érdekes *bűnügy*vel is foglalkozott, amelynek központjában Windischgrätz Lajos herceg volt közlélmelési miniszter áll. Arról van szó, hogy a volt miniszter körülbelül *4 millió korona* összeget vett át a Burgonyaközpont hivatalos pénzeiből és a Burgonyaközpont igazgatója ellen megindult vizsgálat olyan adatokat vetett felszínre, amelyek igazolni látszanak azt a feltevést, hogy ez az összeg tényleg *eltűnt*. A minisztertanács elhatározta, hogy *bűnvádi eljárást indít Windischgrätz herceg ellen* és felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy a budapesti állami főügyészséget az *eljárás azonnali megindítására és soronkívüli gyors lefolytatására utasítsa.*

A minisztertanácsnak ezt az elhatározását hosszabb idő óta folyó vizsgálat előzte meg, melyet a közlélmelési minisztérium részéről Vass János államtitkár folytatott a Burgonyaközpont vezetősége ellen. A vizsgálat során egy 123 vagon burgonyadara szállítására vonatkozó lígy került előtérbe. Ezt a burgonyadarát a Wekerle-kormány Ausztriának szállította és Windischgrätz herceg annak idején a burgonya közvetítő iroda vezérigazgatóját, Miklós Jenőt bizta meg a szállítás ügyének lebonyolításával. Az üzletből igen nagy eredmény maradt, mert akkor a néhai néhány koronás darát 15 és 17 koronás árban szállították Ausztriának. A megmaradt haszon jelentékeny részéről a vezetőség a vizsgálat során nem tudott kielégítő választ adni, illetve olyan felvilágosítást adott, amely a bűnvádi eljárás megindítását tette szükségessé. A szállítási üzletből körülbelül 20 millió korona folyt be; ebből a vezetőség a költségekre 3,7 milliót, jutalékokra 2,6 milliót számolt el, de még mindig *nem tudott számot adni 3,9 millióról, amely összeg a hivatali pénztárból hiányzik.*

Az államtitkár vizsgálata során Miklós Ödön, a burgonyaközvetítő iroda vezérigazgatója, azt vallotta, hogy ezt az összeget Windischgrätz herceg utasítása alapján átadta Marich Jenőnek, a minisztérium előki osztálya vezetőjének és úgy tudja, hogy az összegből Marich 2 millió koronát egy aktatáskában adott át a miniszternek, 1,9 milliót pedig Marich becsomagolva vitt el ugyancsak a miniszternek. Hogy ezt az összeget Windischgrätz mire használta, az a vallomásokból nem de-

rült ki, de valószínűnek látszik az a föltevés, hogy a *Wekerle-kormány politikai céljaira szánták* és talán fel is használták politikai propaganda céljára. A kormány ezt a körülményt is tisztáztni óhajtja és ezért választotta a büntető eljárást.

A béketárgyalás előtt

Wilson elutazott Londonból

London, január 1. Wilson ma elutazott Londonból. Amikor a pályaudvaron elbucszott az angol királytól, azt mondta, reméli, hogy nemsokára *Amerikában üdvözölheti az angol királyt.*

Páris, január 1. (Havas.) Wilsonhoz közelálló körökben azt mondják, hogy az olasz kormány egyes tagjainak visszalépése semmi-féle változást nem idézett elő Wilson terveiben. Wilson január 1-én elhagyja Páris, hogy *Rómába utazzék*, az olasz király látogatására *Balfour* angol külügyminiszter Párisba érkezett és hosszas megbeszélést folytatott *House* ezredessel. E megbeszélés alkalmával megállapították a békekonferenciára vonatkozó rendelkezések közelebbi részleteit.

Calais, január 1. Wilson feleségével a *Brighton* gőzös fedélzetén torpedónaszádok kíséretében ideérkezett.

London, január 1. A *Daily Express* értesülése szerint a hadikormány fontolóra vette azt a tervet, hogy a békekonferencián javaslatba hozza olyan bíróság kinevezését, amelynek feladata lesz a munka-alkalmak nemzetközi szabályozásának lehetőségét vizsgálat tárgyává tenni, javaslatot kidolgozni az állandó nemzetközi döntő bíróság felállításáról, valamint olyan szervezetről, amelyen ezen a területen a közös eljárást biztosítja.

Poincaré Amerikába készül

Páris, január 1. (Havas.) *Poincaré* elnök egy amerikai újságíróval folytatott beszélgetés során kijelentette, reméli, hogy *a békekonferencia befejezésével Amerikába utazhat.* Az elnök valószínűleg júniusban vagy júliusban indul utnak.

Amerikáé lesz a legnagyobb flotta

Washington, január 1. (Reuter.) *Daniels* államtitkár a tengerészeti bizottság ülésén kijelentette, hogy amennyiben a versaillesi békekonferencia nem vezet általános megegyezésre, az Egyesült Államoknak minden energiáját meg kell feszíteni, hogy *a világ legnagyobb flottáját megteremtseik.*

Az entente megegyezett Oroszországról és Marokkóról

San-Sebastian, január 1. *Romanonez* miniszterelnök párisi utjáról tett nyilatkozatában kijelentette, hogy alkalmas időben fontos kijelentéseket tesz majd párisi anácskozásairól, azt azonban máris közölheti, hogy *Oroszországra és Marokkora nézve két fontos megegyezés jött létre.* Marokkot illetően a spanyol zónát európai ellenőrzés alá helyezi *Liautey* tábornok parancsnoksága alatt. Spanyolország *Scuta* és *Melilla* környékét megtartja.

Az orosz kormány tengerészeti népbiztosa angol logságban

Stockholm, január 1. A *Kaliypso* angol hadihajó két orosz torpedóuzót elsüllyesztett. Az egyik éppen *Reval* világítótoronyának bombázására készült. Az orosz hajók tisztjeit és

legénységét elfogták, köztük *Raskolnyikovot*, a szovjet-kormány tengerészeti népbiztosát is.

A Spartacus-csoport a nemzetgyűlés ellen

Meg akarják hiúsítani a parlament egybeülését

Berlin, január 1. A Spartacus-szövetség birodalmi konferenciájáról, amelyre egész Németországból 95 delegátus jött össze, a *Vorwärts* a következőket jelenti:

A konferencián arról tárgyaltak, hogy részt vegyenek-e a nemzetgyűlési választásokon *Riehle* delegátus ezt mondta:

— Ha a parlamentbe megyünk, gátoljuk a forradalom további menetét az utcán. A mi szószerünk az utca.

A konferencia 62 szavazattal 23 elenében *Riehle*nek a következő indítványát fogadta el:

A Spartacus szövetség birodalmi konferenciája a nemzetgyűlési választásokon való részvételt a legnagyobb határozottsággal elutasítja. Híveinek kötelességévé teszi, hogy tartózkodjanak a választásoktól és a parlament működését minden eszközzel akadályozzák meg.

Berlin, január 1. A Spartacus-csoport emberei ma éjszaka megostromolták a *Gelsenkircher Zeitung* épületét és a lap kinyomását megakadályozták.

Vilmos császár nagybeteg

Hága, január 1. *Vilmos volt német császár állapota a legnagyobb mértékben aggasztó, úgy hogy az orvosok katasztrófától tartanak.*

Amsterdam, január 1. A volt német császár betegsége makacs influenza következtében igen komollyá vált. Minthogy komplikációk léptek föl, operatív beavatkozásra volt szükség. A műtét után az excsászár állapota javult.

Rémdráma a fővárosban.

Egy kömüves agyonlőtte az édesanyját, a leányát, azután öngyilkos lett

Budapesti tudósítónk távirata rémes családtársról ad hírt.

Ma délután 3 órakor a Szvetenai-utcai 4. számú ház második emeletéről revolverlővések hallatszottak. Az őszefutó házbeliek csakhamar megtudták, hogy a lakásban, ahol *Klarik* János napszámos lakik a családjával, borzalmas dráma folyt le. *Klárík* mostohaafia, *Stripák* Sándor kömüves, revolverlővésekkel megölte édesanyját, halálosan megsebesítette a leányát, azután önmagára lőtt.

A házielgylvelőző előadása szerint *Stripák* állandóan veszekedett a családjával. *Stripák* ugyanis rendkívül elkeseredett azon, hogy a felesége beállott a rendőri felügyelő alatt álló nők közé és ettől kezdve folyamatosan részegkedett. Ma délután *Stripák* és a mostohaapja összeszólalkoztak. A szóváltás közben *Stripák* előrántotta revolverét és először édesanyjára lőtt, akit a golyó szíven talált; a szerencsétlen asszony nyomban meghalt. A második golyó *Stripák* négyéves leányának hátsába turódott s a kis gyermek belel kifordult. *Stripák* hét ves fia és a mostohaapja a diühöngő ember elől kimenekültek a lakásból és lefutottak az udvarra. *Stripák* utának lőtt, de a golyók nem találtak, azután önmagára lőtt.

A házbeliek értesítették a mentőket, akik csakhamar megérkeztek a vérengzés színhelyére. A súlyosan sebesült *Stripákot* és a kis

leányt, aki haldoklott, beszállították a *Teleky-utcai* kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást.

Nem lesz lajstromos szavazás

Mindenki csak egy jelöltre szavaz

Budapesti tudósítónk táviratozza: A tegnapi minisztertanács beható tárgyalás után elhatározta, hogy *a lajstromos és proporcionális szavazás tervét végleg elveti.* E határozat következtében az általános, titkos, községenkénti választások alapján minden szavazó polgár személyesen és csak egy jelöltre fogja leadni szavazatát.

Általános amnesztia

Az igazságügyminiszter tervezete

Berinkegy Dénes dr. igazságügyminiszter a legkiválóbb jogászokat kérte föl, hogy javaslatokat adjanak ama tervezetéhez, amelyben nagyobb arányú amnesztiát akar adni az elítélt bűnösöknek. A különböző tervezetekből kialakult javaslatot átküldte a Nemzeti Tanács igazságügyi szaktanácsának, amely azt tárgyalta és a következő irányu tervezetben állapodott meg:

Általános kegyelmet kapnak azok, akik félévi fogház-, börtön- vagy szabadságvesztés büntetésre vannak ítélve, amennyiben elítélésük november hó elseje előtt történt. Amnesztiát kapnak azok is, akiket hadviselés érdekei ellen elkövetett büntelt vagy véttség, árdrágítás, lopás, visszaélés, sikkasztás, sajtóvétség, testisértés miatt ítéltek el. Amnesztiát kap minden olyan elítélt, aki eddig elítélve nem volt és most két évi fegyházra, vagy börtönre, fogházra szól a büntetésük, amennyiben büntetésük felét már kitöltötték. Amnesztiát kapnak a 2—10 évig terjedő fegyházra vagy börtönre elítéltek, ha már büntetésük kétharmadát kitöltötték s fogságuk tartama alatt jól viselték magukat.

A kormány nem emeli a munkanélküliek segélyét

Budapesti tudósítónk táviratozza: A munkanélküli kereskedelmi alkalmazottak küldöttéi ma délelőtt felkeresték *Károlyi* Mihályi miniszterelnököt és elpanaszolták neki, hogy *Garami* Ernő kereskedelemügyi miniszter és *Böhm* Vilmos hadügyi államtitkár nem tekintik őket szociálistáknak. A küldöttek kijelentették, hogy kevesük a munkanélküliek részére kiutalt 10 korona segélyt és átnyújtották a miniszterelnöknek memorandumukat, melyben a segély fölemelését kérik.

A miniszterelnök *Garami* miniszter jelenlétében fogadta a küldöttséget, amelynek *Garami* válaszolt. Kijelentette, hogy a kereskedelmi alkalmazottak most igazán bizonyították, hogy nem szociálisták. A szervezett ipari munkásság munkanélküli tagjai megelégszenek a 10 korona segéllyel. A kormány az ilyen segélyek emelésével nem mehet a végletekig, mert ezzel hallatlanul rontaná az ország valutáját. Teljesíthetetlen az a követelés is, hogy a hadbót visszatért kereskedelmi alkalmazottak egykori munkaadói kényszerítsék valamennyi egykori alkalmazottjuk visszavételére. Ha ezt a kormány megtenné, a munkaadók ráköltének egy év alatt az alkalmazottak fizetésére azt az összeget, amit az állam dóban kell hogy kivessen a munka-

adókra és lehetetlenné tenné az állam számára az adószedést.

A küldöttség tagjai elégedetlenül távoztak a miniszterektől.

HIREK

Egész nap jár a villamos. A mai napon a Debreceni Helyi Vasut az egész napra lézembe helyezte a villamoskocsikat és a mai naptól kezdve a villamosok egész napon át közlekedni fognak. Ez örvendetes eredménynek az az oka, hogy a szénmizéria enyhült és a világítási vállalat több szénmennyiséggel rendelkezik, mint eddig. Természetes, hogy most is korlátozott forgalmat tud csak lebonyolítani a Helyi Vasut, a villamosok egész napon át való járátása még így is jelentős fontosságú dolog, mert a közlekedést mégis megkönnyíti az egyes, egymástól távol fekvő városrészek között.

Nem volt halottja a tegnapi bolsevik tüntetésnek. Budapesti tudósítónk jelenti: A kommunista katonai csoport tegnapi tüntetésére vonatkozóan Pógnay József dr., a katonatanács elnöke, a következőket mondta:

A katonai tüntetésről tulzott hírek kerültek forgalomba. A pánik sokkal nagyobb volt, mint amilyet az eset megérdemelt. A tüntetésnek halottja nem volt és sebesülte csak egy. Egy fiatal katona, aki nem értett a fegyverhez, saját bokájába lőtt. A bolsevikieknek mindössze 260 embert sikerült a tüntetésre felbuztatni. A 260 tüntető katona egy része civil volt, aki ugyan még katonaruhát visel, de semmiféle katonai szolgálatot nem teljesít.

A kassai nemzetőrök megsemmisítettek 14 millió korona bankjegyet. Kassáról jelenti: Kevéssel a város megszállása előtt nagy zavargás színhelye volt a kassai pályaudvar. Miután a városban levő állami és katonai javakat és értékeket már nagyrészt elszállították, december 22-én délelőtt az Osztrák-Magyar Bank papírpénzkészletét, mint 15 millió koronát akarták elszállítani. Erről azonban valamilyen eddig kiderítetlen uton tudomást szerzett az állomáson levő nemzetőrség is, mely azonnal felkészült a pénz elvitelének megakadályozására. Meg lehet tudni, hogy egyes, közöttük levő bujtogatók lázították-e fel őket, de annyi tény, hogy egyszerre megszünt minden fegyveres zavarogni kezdtek. A már elindulni készülő vonatról lelékték a mozdonyvezetőt és megakadályozták a vonat elindulását. Hogy a vonaton levő, elszállításra váró papírpénzkészlet elszállítását megakadályozzák, a papírpénzeket kilyukasztották, hogy ezzel értéktelenségek. Ezután a városba mentek az állomásról s ott folytatták garázdálkodásukat. — A városban levő csöcselék azonnal csatlakozott a garázdálkodókhoz, úgy, hogy a város pár óra alatt a teljes felfordulás képét mutatta. Miután máshonnan nem lehetett remélni a zavargás gyors elfojtását, Kassa város a közel álló csehi csapatokhoz fordult, hogy a várost azonnal szállják meg. A csehek ezt készséggel teljesítették és délután 4 órakor az első vonat a csehekkel már megérkezett. A csehek azután a zavargásnak hamar véget vetettek és a várost birtokukba vették.

Hajdúvármegye közúti térképe. Az államépítészeti hivatal közli, hogy a kereskedelmi miniszter 102.384-918. 5. sz. alatt kelt rendeletével Hajdúvármegye közúti és köbányatérképéből 300 példányt bocsátott a helybeli államépítészeti hivatal rendelkezésére elárúsítás céljából. A térkép ára laponként állami vármegyei, városi és községi hatóságok, hivatalok és tisztviselők részére 2 koronában, magánfelek részére pedig 3 korona 50 fillérben van megállapítva.

Eljegyzés. Dr. Gábor Miklós ügyvéd (Debrecen—Budapest) eljegyezte Lenhori Blankát Nyíregyházáról.

Kézigránát-merénylet egy gyógyszerész ellen. Nyíregyházáról jelenti: A torradalom első napjaiban Tiszapolgárra is átcsapott a Szabolcsvármegye községeiben dúló láng és a tiszapolgári földébe parasztlakók is lázongani kezdtek. A község vezetői, akik régóta haragos viszonyban éltek Kazár István gyógyszerésszel, úgy állították be a dolgot, hogy a lázongást, rablást, fosztogatást a gyógyszerész fölbujtására indította meg a tömeg. A Tiszapolgárra kirendelt karhatalom parancsnoka épen ez alatt a vád alatt letartóztatta Kazár gyógyszerészt, akit bekísértek Nyíregyházára az ügyészség fogházába. Hamar kiderült azonban a gyógyszerész igazsága, szabadonbocsátották és hazamehetett a községébe. A szegény nép igen nagy örömmel fogadta Kazárt, aki sok jót tett velük és a lakosság megválasztotta a néptanács elnökévé. Azóta, kisebb-nagyobb incidensektől eltekintve, rend van Tiszapolgáron. Tegnapelőtt éjjel azonban kellemetlen eset zavarta meg a község nyugalomát. Éjfél tájban történt, hogy a község lakosságát hatalmas dörrénés verte föl. Bedten keltek föl az emberek és rohantak a piac felé, ahol a patika van és amerről a dörrénés hallatszott. A gyógyszerész házának egyik ablaka betörve, az ablakdeszkák szétszakítva, a szobában irtózatos füsttel. Az emberek behatoltak a szobába, amelyet erősen megrongált a robbanás. Az utcáról valaki kézigránátot hajított a gyógyszerész házába, az okozta a pusztítást. Szerencsére a merénylet elvéstette az ablakot és nem a hálószoba, hanem az ebédlő ablakán hajította be a kézihombát, mert ha azt a hálószobába dobja, egészen bizonyos, hogy Kazárt megöli. Így Kazár és a felesége teljesen sértetlen maradtak. A nyomozás rögtön megindult, azonban eddig semmi nyom sincs a merényletek, aki el akarta pusztítani Kazárt.

Eliogott tolvajok. Az egyik rendőri őráratnak ma éjszaka a Hatvan-utca környékén feltűnt négy huszár, akik nagy csomagokat cipéltek. A huszárokat igazolásra szólították fel, mire azok futásnak eredtek. Az őrárat rendőrei és katonái üldözőbe vették őket és sikerült is a négy huszárt elérni, akiket elfogtak. Bekísérték őket a rendőrkapitányságra, ahol megmozgatásuk alkalmával kiderült, hogy a magukkal vitt batyukban nagymennyiségű kincstári felszerelési tárgyak voltak, amelyek egy katonai raktár kifosztása alkalmával tüntek el. A négy tolvaj huszárt, akik a 16-os huszárezred kötelékébe tartoznak, kihallgatásuk után ma délelőtt átadták az ezredparancsnokságnak, amely letartóztatta őket.

Késelő szerelmes. Ma délelőtt a Hunyadi-utca 24. számú házból egy véres alak futott ki, aki lajgatva rohant végig az utcán és rendőr után kiáltozott. Csakhamar elő is került a rendőrszem, aki a véres emberrel visszasietett a házba, ahol nagy csődület volt már, amelynek közepén rekedtek ordítózt és késével hadonászott egy katona. A rendőr mindkettőjüket bekísérte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Leskó József 39. gyalogezredbeli katonát Ruholcsy Árpád nevű bajtársa szerelmi féltékenységben megkéselte. A súlyosan megsérült Leskót a katonai kórházba vitték, a merénylet szerelmest pedig letartóztatták.

Pesti Hegedű a címe Emőd Tamás kiváló poéta gyönyörű új verses kötetének. Ára 8 korona 80 fillér. Hegedűs és Sándor r.-t. könyvosztályában kapható.

Nagy aranylopás Sarajevóban. Akad még arany pénz ma is, csak az a baj, hogy az rendszeren a betörők zsebébe jut. Az elmúlt napokban Sarajevóban a Baruch és Finzi cégnél elkövetett betörés alkalmával 676 darab 20 koronás, 10 darab tizirankos aranyat, egy 100 koronás aranyat, továbbá 1025 frank, 28,290 dinár és 32,000 korona papírpénzt raboltak el. A sarajevoi rendőrigazgatóság, amely nálunk is kurrentálta a nagyobb mérvű lopást, egy soífört gyanúsít a tett elkövetésével, aki eltűnt Sarajevóból.

Csereakció a szerbekkel. Szegedről jelenti: Somogyi polgármester pénteken Temesvárra utazott, hogy érintkezésbe lépjen az ottani szerb katonai parancsnokkal. Arról van szó, hogy Szeged szövetet és paprikát enged át, cserébe a szerbektől fát és sertést kíván. A polgármester két napon át tárgyal és a szerb parancsnok, tekintve, hogy nagyobb szabású a kérdés, áttette az iratokat a belgrádi főparancsnokhoz. Belgrádban döntik el tehát, hogy a szegediek kapnak-e fát és disznót...

Pénteken este vagy szombaton reggel egy teherautó indul Miskolcra Szerencs—Tokaj—Nyíregyházán át Debrecenbe. Bármilyen szállítást elvállal Teherautó szállítási vállalat, Piac-u. 42. Gyarmathy és Vértessy.

Névjegyeket gyorsan és izlésesen készít Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdája, Piac-u. 34.

Lövöldözések az éjszakában. A torradalom győzelme óta a frontról hazatért katonák egy része — eléggé helytelenül — éjszakánként azzal rémitgeti a csöndes utcák járókelőit és az alvókat, hogy végiglövöldözi az utcatorokat. A municíópazarlás „divatja”, amelyet a háborúból hoztak haza katonáink, Debrecenben eddig nem követelt emberáldozatot, legfeljebb annyi történt, hogy az őráratok, amelyek ezeket a lövöldözőket le akarták fegyverezni, erősebb eszközöket voltak kénytelenek igénybevenni, hogy céljukat elérjék. Tegnapelőtt éjszaka azonban a felesleges és oktalan lövöldözés véres kimenetelű volt: a Késes-utcán egy lövöldöző, aki fegyverét vízszintesen lötte bele a sötét utcába, a gyonlött egy munkás külsejű embert, akinek a személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. A szerencsétlen áldozatra hajnalban találtak rá az arra járó emberek. Az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Mannlicher-golyó érte, amely a koponyájába fúródott és azonnali halált okozott. Bár széleskörű nyomozás indult a gyilkos kézrekerítésére, nem valószínű, hogy a véres véletlen okozóját meg lehet majd állapítani. A hatóságok azonban a legszigorubb intézkedéseket fogják életbeléptetni a lövöldözés örületének megszüntetésére, amely Szilveszter éjszakáján a tetőpontját érte el: nem volt olyan utca, amelyben ne lövöldöztek volna és az egész úgy hatott, mintha a város ellenséges haderők ostroma alatt állana. Lehetetlen, hogy a lövöldözők meg ne értsék, mennyire felesleges, oktalan és céltalan a lakosságnak ez az ostoba rémitgetése.

Szerelmes levél és más elbeszélések. Irta Móríc Zsigmond. Kis elzevit kiállítású, igen csinos kis kötött könyvecske. Móríc Zsigmond néhány igen bájos s kedves történetkéjével. Olvasásra is, ajándéknak is egyaránt kedves s praktikus, már rendkívül olcsó áráért fogva is. Csinos kötésben 11 korona. — Hegedűs és Sándor r.-t. könyvesboltjában kapható. Piac-utca 34.

— **Felhívás az iparosokhoz.** A debreceni önálló iparosok szervezete e hó 5-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor az ipartestület disztermében nagy iparosgyűlést tart, amelyre minden iparostársunkat azzal hívunk meg, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Azon iparostársaink, akik már korábban aláírási iveauket aláírták, ott a gyűlésen megkapják a tagsági igazolványukat. Ismételve a legnyomatékosabban kérjük fel iparostársainkat a gyűlésen való tömeges megjelenésre. Tisztelettel a végrehajtó bizottság.

— **Hölgyek naptára 1919-re,** ára 19 korona 80 fillér. Rendkívül érdekes és dus tartalommal, finom selyem moiré-kötésben. Ajándéknak is rendkívül célszerű. Kapható: **Hegedüs és Sándor irod.** és nyomdái r.-t. könyveskedésében. Piac-utca 34.

— **Runkiosztás a közalkalmazottaknak.** A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli: Értesítjük tagjainkat, hogy január hó 3., 4., 7., 8. és 9. napjain r u m o t fogunk osztani azon tagjaink részére, kik befizetett pénzeiket vissza nem vették, még pedig a következő sorrendben: 3-án 1-től 300 számig, 4-én 301-től 600 számig, 7-én 6001-től 900 számig, 8-án 901-től 1200 számig, 9-én 1201-től 1600 számig. Azon tagjaink, kik befizetett pénzeiket visszavették, vagy rumra eddig egyáltalán nem fizettek be, — január 8. és 9-én a csoport riódájában rumra befizetéseket eszközölhetnek, amennyiben tagsági számuk az 1600-on alól van. Ezek rumjárandóságukat január 10-én és 11-én vihetik el. 10-én 1-től 800 számig, 11-én 801-től 1600 számig. Kiosztás helye: Áron Miksa-cég Kishegyesi-ut 3. sz. raktárhelyisége, a Hatvan-utcai vasúti állomás közelében. A rumjárandóságnak megfelelő nagyságu edényről mindenki maga gondoskodik. — Akk petroleumjárandóságukat a csoportnál óhajtják beszerezni, jegyeiket január 3. és 4-én a csoport irodájában jegyeztessek be.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonaiszínház

CSÜTÖRTÖK: Tiszt urak a zárdában, operett. C) bérlet.

PÉNTEK: Sámson, színmű. B) bérlet.

SZOMBAT: Délután: A községi ember fia. Első rész. — Este: Három a kislány, operett. B) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: Vandergold kisaszszony, operett. Este: Aranyember, dráma.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Csodagyermek, piros színlapos bohózat.

PÉNTEK: Három a kislány, operett.

SZOMBAT: Délután: Kőristalány, operett. Este: Csókpirulák, piros színlapos bohózat.

VASÁRNAP: Délután: Az ezred apja, vígjáték. Este: Kőristalány, operett.

Herczeg Ferenc „Az ezredes” című vígjátéka ma utoljára az Apollóban.

Nagy Nordisk-műsor. „A martir” dráma három felvonásban és a „Rekontra” vígjáték 3 felvonásban ma utoljára az Urániában.

Az Internationale és a bolsevizmus a vászonon. „A vörös lobokó” címmel a mostani idők legaktuálisabb filmjét mutatja be pénteken az Uránia. Szerzője a világhírű dán író: Sophus Michaelis. A főszerepet Gunnar Tolmæs játssa. — Jegyelővétel.

Ch. Percey Karola a táncitanítást ma, csütörtökön, délután 6 órakor kezdi meg.

TELEFONSZÁMUNK:

Szerkesztőség 18. sz.
Nyomda 18. sz.

Legujabb regényujdonságok

Drasche-Lázár Alfréd

A tűzkereszt.

Regény, a Tűzpróba c. regény folytatása. Ára 14 kor.

Herczeg Ferenc

Tilla 7 jelzés.

Ára 4 kor. 50 fillér.

Kafka Margit legujabb könyve:

A révnél.

Elbeszélések. Ára 8 kor. 60 fill.

Kóbor Tamás

A halál.

Ára 10 kor.

Üchtritz-Amade grófné

feltűnést keltő új irónótól

Anta egyiptomi hercegnő.

Ó-egyiptomi regény. Ára K 13.60.

Huysmans

Ott lenn (Lá bas).

Regény. Ára 20 kor.

Szomory Dezső

Matuska.

Színmű. Ára 6 kor.

Csathó Kálmán

Blanche a szegény rokon.

Regény. Ára 8 kor.

Somlay Károly

Boldogasszony szolgálja.

Regény. Ára 7 kor.

Uj 5-ik kiadásban megjelent:

Drasche-Lázár Alfréd

Tűzpróba.

Regény. Ára 10 kor.

Csermely Gyula

A vörös kérdőjel.

Ára 8 kor.

10 százalék felár. Kaphatók:

Hegedüs és Sándor

könyvesboltjában
Piac-utca 34. szám.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további — 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Képvér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-szűsítő, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám

National kasszátok legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Jókarban levő **VILLAMOS MOTOR**

eladó dr. Meugner ügyvéd-nél Piac-u. 32. I. em.

Gyógyszer-üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszaru gyógyszerár a színház mellett

Lapkihordó

szeszonyokat jó fizetéssel felvesz a kiadóhivatal. :: ::

Gummi-bélyegzőt

pecsétnyomó és mindenféle vésést fémbe készít **PAULÓ vésnök** Bathványi-utca 22. szám (Gummi-bélyegzőt 24 óra alatt készítek)

Aktuál törött aranya, ezüste. Készere vagy zálogfogva van eladó. Kívja meg Krámerl. Arany BEK. Kérkez 8.

Bladó előnyös fizetési feltételek mellett a

Sámsoni-ut mentán Gerfhy telepen, a vármház mellett, Kondor-utca 3. sz ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást 16- és tehénistállót, szőlés és aprómarha ólakat, górért stb. Az egész telek drót kerítéssel van körülvéve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja r-t-nál. Kossuth-u. 17.

VISZKETESEGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbategy K 4.—, nagy tegy K 6.— családi tegy K 15.—. Debreczen és vidéke részére fő-ktár Reichard Sandor C. llag gyógyszerár Árpád-tér 1. és Grosz Nagy Ferenc Arany Egyszaru gyógyszerár Vateinál a „SKABOFORM” védje-ve ügyeljünk.

Fontos minden magántisztviselő és kereskedelmi alkalmazottnak a

Kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők felmondása és végkielégítése

valamint egyéb szolgálati viszonyait szabályozó 4941/1918. M. E. számú rendelet ismertetése. Írta: György Ernő, az OMKE titkára. Ára 2 korona.

Rendület a magánalkalmazottakról. 000 Ismerteti Dr. Kuthi Sándor ügyvéd. Ára 1 korona. 10% felár.

Kapható:

HEGEDÜS és SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.-nál **PIAC-UTCA 34. SZÁM.**